

Ľudmila Lacková / Samuel Bidaud

Stručný průvodce

jazyky Evropy

Stručný průvodce jazyky Evropy

Univerzita Palackého
v Olomouci

Recenzenti:

PhDr. Ondřej Bláha, Ph.D.

Mgr. Dan Faltýnek, Ph.D.

Zpracování a vydání publikace bylo umožněno díky finanční podpoře, udělené roku 2020 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR v rámci Fondu rozvoje UP, Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Č. projektu FRUP_2020_062.

© Ludmila Lacková, Samuel Bidaud, 2021

© Univerzita Palackého v Olomouci, 2021

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována žádnou formou, elektronickým, optickým, audio, mechanickým či jiným způsobem, včetně systémů na ukládání a vyhledávání informací, bez písemného souhlasu vydavatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

ISBN 978-80-244-5809-0 (tisk)

ISBN 978-80-244-5810-6 (iPDF)

VUP 2020/0328

VUP 2020/0329

Stručný průvodce jazyky Evropy

Ľudmila Lacková

Samuel Bidaud

OLOMOUČ 2021

Obsah

Poděkování	7
1• Úvod	8
2• Jak definovat Evropu?	9
3• Jakými jazyky se mluví v Evropě?	11
4• Jak klasifikovat jazyky Evropy?	21
4.1 Historická klasifikace	21
4.1.1 <i>Jazyková biologie</i>	22
4.1.2 <i>Evropské jazykové rodiny</i>	22
4.2 Typologická klasifikace	29
4.2.1 <i>Morfologická typologie</i>	30
4.2.2 <i>Syntaktická typologie</i>	31
4.2.3 <i>Fonetická typologie</i>	34
4.2.4 <i>Jiné typologie</i>	35
4.2.5 <i>Jazykové univerzálie</i>	36
4.2.6 <i>Problémy typologie: definice kategorií</i>	38
5• Vliv jazyků na sebe navzájem	39
5.1 Přejímání	39
5.1.1 <i>Řečtina a latina</i>	40
5.1.2 <i>Slova (nejen) germánského původu</i>	42

5.1.3	<i>Arabština</i>	43
5.1.4	<i>Francouzština</i>	45
5.1.5	<i>Angličtina</i>	48
5.1.6	<i>Italština</i>	51
5.1.7	<i>Čeština</i>	52
5.2	Jazykové svazy a oblasti	53
5.2.1	<i>Balkánský jazykový svaz</i>	53
5.2.2	<i>Problém jazykové oblasti střední Evropy</i>	55
5.2.3	<i>Evropský jazykový typ</i>	57
5.3	Čeština a slovenština	58
5.4	Itálie: příklad jazykové rozmanitosti	60
5.5	Banátská čeština	61
6•	Evropská jazyková politika	63
6.1	Stručná historie několika lingua franca Evropy	63
6.2	Evropská unie a jazyky	72
6.2.1	<i>Oficiální politika a regionální jazyky</i>	72
6.2.2	<i>Budoucnost EU: plurilingvismus</i>	73
7•	Závěr	75
	Reference	77

Poděkování

Poděkování dlužíme Hance Owsiankové, Ondřeji Bláhovi a Maximovi Vyzhlakovovi za pečlivé přečtení, cenné rady a korektury.

1 • Úvod

Jakými jazyky se mluví v Evropě? Jak je lze klasifikovat? Do kterých velkých jazykových rodin patří? Jak se navzájem ovlivňují? Jaké jazykové politiky se používá k ochraně regionálních a menšinových jazyků? Tyto a další problémy často vyvolávají zájem širokého publika zejména proto, že obyvatelé Evropy stále více cestují, poznávají své sousedy a země napříč Evropou. Tento krátký průvodce má za cíl provést čtenáře klikatou stezkou jazyků Evropy a zdůraznit jejich velkou rozmanitost.